

ПОЛІСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

АГРОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Силабус дисципліни

“МАРКУВАННЯ ТА СЕРТИФІКАЦІЯ В ОРГАНІЧНОМУ ВИРОБНИЦТВІ”

1. Профіль дисципліни

<i>Кафедра ґрунтознавства та землеробства</i>	Освітній ступінь – «Магістр» Галузь знань: 20 «Аграрні науки та продовольства» Спеціальність: 201 «Агрономія» Освітньо-професійна програма «Агрономія» Кількість кредитів – 4 Загальна кількість годин – 120 Рік підготовки, семестр – II курс, III семестр Компонент освітньої програми: вибіркова Цикл підготовки: професійний Мова викладання: українська
---	---

2. Інформація про викладача

Викладач	Журавель Сергій Васильович
Профайл викладача	http://znau.edu.ua/fakulteti/agronomichnij-fakultet/m-about-grunt-zml/m-chief-grunt-zeml
Контактна інформація	(050) 55-11-371, sergejzhuravel09@gmail.com
Сторінка курсу в Moodle	http://10.0.2.12/course/view.php?id=2688
Консультації	Онлайн консультація через Zoom, WhatsApp, Viber щосереди з 13.00 до 17.00

3. Анотація до дисципліни

Сьогодні в Україні набуває поширення таке явище, як «грін вошінг» (green washing) – серйозна проблема на ринку органічної продукції. «Грін вошінг» – явище, коли виробники заявляють про екологічну чистоту своєї продукції, не маючи на те підстав. Дослідження світового лідера екологічного маркетингу «Terra Choice» показують, що у 98% споживчої продукції, що позиціонується як екологічно чиста, можна виявити певні порушення. Так, на українському ринку все частіше зустрічаються позначки «біо», «еко», «органік», без достатньої на те підстави. Саме тому, на нашу думку, прийняття в найкоротші терміни державного логотипу має підвищити захищеність населення від фальсифікату.

Основою тієї чи іншої сертифікації органічної продукції є стандарти та/або правові норми. Стандарти є добровільними угодами – результатом досягнення певного консенсусу споживачів та виробників товарів і послуг, тоді як правові норми встановлюють обов’язкові вимоги державного регулювання. Змішаним варіантом є державне регулювання, засноване на бізнес-стандартах. В сучасному світі переважає тенденція до заміни правових норм з органічної продукції на стандарти, оскільки останні прості в застосуванні і легше піддаються міжнародній гармонізації, а також через політику дерегулювання, яка здійснюється в багатьох країнах

4. Мета та цілі дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Маркування та сертифікація в органічному виробництві» є надання здобувачам вищої освіти теоретичних знань щодо основ, принципів та порядку стандартизації, сертифікації та маркування органічних харчових продуктів. Забезпечити набуття здобувачами необхідних знань, щодо порядку сертифікації та маркування органічних харчових продуктів, правил та порядку їх експорту та імпорту.

Компетентності, на формування яких націлена дисципліна:

СК3. Здатність створювати нові технології та застосовувати сучасні технології агрономії, враховуючи їх особливості та користуючись передовим досвідом їх впровадження, розробляти наукові основи технологій вирощування сільськогосподарських культур.

СК5. Здатність розв'язувати складні задачі у широких або мультидисциплінарних контекстах на основі спеціалізованих концептуальних знань, що включають сучасні наукові здобутки у сфері агрономії.

СК10. Здатність проектувати та реалізовувати екологічно- безпечні, економічно-ефективні та енергоефективні технології виробництва в аграрному виробництві.

5. Організація навчання

5.1. Обсяг дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин	
	Денна	Заочна
Лекції	14	4
Практичні	22	8
Самостійна робота	84	108
Разом	120	120

5.2. Формат дисципліни

Формат проведення дисципліни: очний, змішаний (поєднання традиційних форм навчання з елементами електронного навчання через платформу *Moodle*), дистанційний.

Для заочної форми навчання можливим є поєднання очного та дистанційного форматів викладання дисципліни.

Вид контролю: залік

5.3. Тематичний план початкової дисципліни

№ з/п	Тема	Назва теми	Кількість годин	
			денна форма	заочна форма
МОДУЛЬ 1. ОСОБЛИВОСТІ МАРКУВАННЯ ТА СЕРТИФІКАЦІЇ ОРГАНІЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ				
<i>Змістовий модуль 1. (ЗМ 1). Сертифікація органічної продукції, її роль та значення</i>				
1	T1	Розвиток органічного ринку сільськогосподарської продукції України.	20	20
2	T2	Законодавча база в сфері сертифікації та маркування.	10	10
3	T3	Сертифікація у сфері органічного сільськогосподарського виробництва.	20	20
4	T4	Процедура сертифікації органічного бджільництва	10	10
Разом за ЗМ 1			60	60
<i>Змістовий модуль 2. (ЗМ 2). Маркування органічної продукції, її роль та значення</i>				
5	T5	Органічне (екологічне) маркування в Україні	20	20
6	T6	Маркування споживчих товарів	20	20
7	T7	Специфічні вимоги щодо контролю продукції	20	20
Разом за ЗМ 2			60	60
Разом:			120	120

5.4. Система оцінювання та вимоги

Загальна система оцінювання дисципліни	<p>При вивченні дисципліни застосовується поточний, модульний та підсумковий семестровий форми контролю. Також, передбачено обов'язковий контроль засвоєння навчального матеріалу дисципліни, віднесеного на самостійну роботу.</p> <p><i>Методи контролю:</i> спостереження за навчальною діяльністю здобувачів вищої освіти, усне опитування, письмовий контроль, тестовий контроль, виконання навчальних та індивідуальних завдань.</p> <p>Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних, лабораторних та семінарських занять. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовленості студентів до виконання конкретної роботи.</p> <p style="text-align: center;">Система оцінювання навчальних досягнень студентів</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Вид заняття</th> <th rowspan="2">Максимальна кількість балів за одиницю</th> <th colspan="2">Модуль 1</th> </tr> <tr> <th>Кількість одиниць</th> <th>Максимальна кількість балів</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Лекції</td> <td>3,0</td> <td>7</td> <td>21,0</td> </tr> <tr> <td>Практичні заняття</td> <td>2,0</td> <td>22</td> <td>22,0</td> </tr> <tr> <td>Самостійна робота</td> <td>0,8</td> <td>10</td> <td>8,0</td> </tr> <tr> <td>Модульна контрольна робота</td> <td>4,5</td> <td>2</td> <td>9,0</td> </tr> <tr> <td colspan="2">Разом:</td> <td>-</td> <td>60</td> </tr> </tbody> </table> <p>Поточний контроль знань здобувачів вищої освіти проводиться в усній, письмовій та дистанційній формах (опитування за результатами опрацьованого матеріалу).</p> <p>Модульний (рубіжний) контроль здійснюється після вивчення студентами логічно завершеної частини програми навчальної дисципліни.</p> <p>Підсумкова кількість балів, набрана студентами за виконання завдань з самостійної роботи, є однією з складових поточної успішності з дисципліни і за виставленні загальної кількості балів за поточну успішність додається з балами, одержаними за виконання інших видів поточної навчальної роботи.</p> <p>Підсумковий семестровий контроль з дисципліни є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень здобувачів вищої освіти. Він проводиться в усній або письмовій формі у вигляді іспиту. Включає екзаменаційні білети, або тестування на платформі Moodle. Екзаменаційні тести та білети охоплюють програму навчальної дисципліни.</p> <p>Терміни проведення підсумкового семестрового контролю встановлюються графіком навчального процесу, а обсяг навчального матеріалу, який виноситься на підсумковий семестровий контроль, визначається робочою програмою</p>	Вид заняття	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Лекції	3,0	7	21,0	Практичні заняття	2,0	22	22,0	Самостійна робота	0,8	10	8,0	Модульна контрольна робота	4,5	2	9,0	Разом:		-	60
Вид заняття	Максимальна кількість балів за одиницю			Модуль 1																							
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів																								
Лекції	3,0	7	21,0																								
Практичні заняття	2,0	22	22,0																								
Самостійна робота	0,8	10	8,0																								
Модульна контрольна робота	4,5	2	9,0																								
Разом:		-	60																								

дисципліни.
Сумарна кількість рейтингових балів за вивчення дисципліни за семестр розраховується як сума балів, отриманих за результатами поточного та підсумкового семестрового контролю. Максимальна сума балів за семестр складає 100 балів.
Набрана кількість рейтингових балів є основою для оцінки знань студента за шкалою.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	Зараховано
82–89	B	добре	
74–81	C		
64–73	D	задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Умови допуску до підсумкового контролю

Мінімальний пороговий рівень оцінки визначається тим, що студент має певні знання, передбачені в силабусі, володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий. З використанням основних теоретичних положень, студент з труднощами пояснює правила вирішення практичних/ розрахункових завдань дисципліни. Виконання практичних/ лабораторних/ контрольних/ індивідуальних завдань, курсового проекту/роботи значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами. Максимальна кількість балів становить 60. Мінімальна кількість балів, набраних студентом, складає 60 % від максимальної кількості балів, отриманих під час вивчення дисципліни – 36 балів. Студент не може бути допущений до складання екзамену, якщо кількість балів, одержаних за результатами перевірки успішності під час поточного та модульного контролю відповідно до змістового модуля впродовж семестру, в сумі не досягла 36 балів.

Критерії оцінювання

Контроль знань та вмінь здобувача вищої освіти здійснюється згідно з кредитно-трансферною системою організації освітнього процесу. Рейтинг студента із засвоєння дисципліни визначається за

	<p>100-бальною шкалою, тобто він формується з рейтингу виконання навчальної роботи, для оцінювання якої призначається 60 балів, та рейтингу підсумкового контролю – 40 балів.</p> <p>Мінімально можлива кількість балів, отриманих студентом у випадку складання екзамену, дорівнює 24. Максимальна можлива кількість балів, отриманих на екзамені – 40.</p> <p>Підсумкові бали за екзамен складаються із суми балів за відповіді на тестові питання чи питання у білеті.</p> <p>Студента слід вважати атестованим, якщо сума балів, одержаних за результатами поточної та підсумкової перевірки успішності, дорівнює 60 балів.</p>
--	---

6. Результати навчання

Шифр	Результат навчання
PH8	Управляти робочими процесами, які є складними, непередбачуваними, приймати ефективні рішення, оцінювати та порівнювати альтернативи, аналізувати ризики.
PH10	Здійснювати ефективне управління персоналом і ресурсами, забезпечувати професійний розвиток персоналу, об'єктивно оцінювати результати діяльності колективу та внесок його учасників до цих результатів.
PH11	Здійснювати бізнесове проектування та маркетингове оцінювання виконання і впровадження інноваційних розробок.

7. Пререквізити

Без обмежень

8. Політики дисципліни

Для одержання високого рейтингу необхідно виконувати наступні умови:

- відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету);
- списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу;
- своєчасно виконувати навчальні завдання;
- не покладатися лише на механічну пам'ять, не зазубрювати матеріал, а намагатися осмислити його;
- не відволікатися на сторонні справи під час занять;
- поважливе ставлення до думки інших членів студентського колективу;
- не користуватися електронними гаджетами під час занять;
- приділяти належну увагу завданням для самостійної роботи.

9. Технічне та програмне забезпечення (за потреби)

Лекційні заняття проводяться в аудиторіях, обладнаних мультимедійними засобами, і передбачають використання презентацій. Лабораторні заняття проводяться в аудиторіях з використанням необхідного наочного забезпечення (рамка для обліку бур'янів, щуп, гербарії рослин та насіння бур'янів тощо).

10. Література необхідна для вивчення навчальної дисципліни

Основна

1. Клименко М.О. Метрологія, стандартизація і сертифікація в екології: підруч. / М.О. Клименко, П.М. Скрипчук. – К.: Вид. центр «Академія», 2006. – 368 с.
2. Довідник Стандартів ЄС щодо регулювання органічного виробництва та маркування органічних продуктів / За ред. Є. Милованова, С. Мельника, О. Демидова та ін. – Львів: ЛА «Піраміда», 2008. – Книга 1. – 204 с.
3. Вовк В.І. Сертифікація органічного сільського господарства в Україні: сучасний стан, перспективи, стратегія на майбутнє / В.І. Вовк // Матеріали Міжнародного семінару «Органічні продукти харчування. Сучасні тенденції виробництва і маркетингу». – Львів, 2004. – С.3-6.

Додаткова література

4. Боровик Т. В. Маркетингове забезпечення ринку органічної продукції в умовах трансформації економіки / Т. В. Боровик // Наукові пр. Полтав. держ. аграр. акад. — 2012. — Вип. 4, Т. 1. — С. 24—29. — (Серія: "Економічні науки")
5. Коротко про органік / ukraine.fibl.org: Проект розвитку органічного ринку в Україні (2012-2016). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: ukraine.fibl.org/fileadmin/documents-ukraine/Коротко_про_органік.doc
6. Муді Р. Створення механізму сертифікації та контролю стандартів сільськогосподарської продукції відповідно до вимог СОТ-СФС / EuropeAid/114025/C/SV/UA / Ричард Муді, Олександр Поліводський, Олександр Маковський // Юридичний бюлетень з питань законодавства у галузі СФС в Україні. – 2005. – № 4. – С. 11.
8. Основні стандарти щодо екологічного виробництва і переробки [Електронний ресурс]: Режим доступу: // http://www.ifoam.org/about_ifoam/standards/index.html
9. Стандарти органічного сільськогосподарського виробництва та маркування сільськогосподарської продукції і продуктів харчування «БІОЛан» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.biolan.org.ua>

Викладач

Гарант освітньої програми

Декан факультету

Силабус затверджений на засіданні кафедри ґрунтознавства та землеробства

Протокол № 1 від " 01 " вересня 2021 р.

Завідувач кафедри

Обговорено та рекомендовано до затвердження навчально-методичною комісією агрономічного факультету

Протокол № 1 від " 01 " вересня 2021 р.

Голова НМК факультету

 Сергій ЖУРАВЕЛЬ

 Сергій ЖУРАВЕЛЬ

 Олександр САЮК

 Сергій ЖУРАВЕЛЬ

 Тетяна КЛИМЕНКО